

Pau contra armes

Tomeu Martí, insubmís mallorquí bastant conegut per les seves tasques en iniciatives diverses en favor de la llengua i la cultura, va ser jutjat la setmana passada a Palma.

Tomeu Martí va ser jutjat per l'Audiència Provincial de Palma el passat dimarts dia 28. Més enllà de les consideracions del fiscal i del defensor, el que quedà clar és el suport popular a Martí. Eren les onze del matí quan a la plaça de l'Audiència s'hi reunien més de 200 persones per fer costat a Tomeu. Els membres de la Plataforma Antimilitarista de Mallorca (PAM) havien aconseguit així el seu objectiu: popularitzar al màxim el cas per fer palès que jutjaven un home pacifista, l'únic *delicte* del qual era no voler prendre les armes. Des dels inicis de la mobilització –quan la plataforma era “de suport a Tomeu Martí”– l'estratègia va consistir a intentar que el judici rebés el màxim ressò social. Alhora, l'advocat de Martí, Ferran Gomila, va preparar una defensa eminentment tècnica del cas.

L'advocat va basar la defensa en errors administratius que, segons va explicar, signifiquen que no hi ha cap raó per considerar Tomeu Martí culpable de cap delicte. Així, Ferran Gomila digué que la llei marca que un objector ha de ser cridat al servei com a màxim un any després de ser reconeguda la seva condició i útil per fer la prestació. Martí va ser considerat útil per a la prestació el juliol de 1991 i fou cridat el setembre de 1992, catorze mesos després. Així i tot l'administració el va continuar considerant útil i va fer una nova crida de presentació a Martí, novament superant els terminis, i en aquest cas en una altra institució. Un canvi que Martí no havia demanat. A més, l'advocat va dir que la denúncia per insubmissió es va fer quatre dies després de la incompareixença de Martí a l'INSERSO de Madrid –primera

ARXIU / JOAN CELIA

Tomeu Martí, activista cultural jutjat per insubmís. El judici congregà centenars de persones que donaren suport moral a l'encausat.

destinació– i 17 dies després de no presentar-se a la Creu Roja –segona destinació que l'insubmís no demanà–, quan el nou codi penal diu que el termini per ser acusat és de trenta dies. En resum, que a Tomeu Martí el cridaren per fer la prestació després dels terminis marcats, que li canviaren la destinació sense que ell ho demanara, i que el denunciaren –en els dos casos– abans de finalitzar el termini que l'actual codi penal estableix. Per totes aquestes irregularitats administratives i, a més, pel fet que solament el podrien condemnar per un delicte que avui ja no existeix, l'advocat defensor va demanar l'absolució.

El fiscal, per la seva part, mantingué la sol·licitud d'una pena de set mesos d'inhabilitació i una multa de 356.000 pessetes o mig any de presó.

Cal dir que la defensa que va plantejar Gomila va sorprendre perquè introduïa elements nous que potser seran importants en futurs ju-

dicis d'aquestes característiques.

Però més enllà de la causa dins el jutjat, potser fou encara més important el ressò social del cas. La PAM aconseguí mobilitzar una gran quantitat de gent que no entén que un jove pacifista amb dotze anys de serveis voluntaris a la societat –com varen dir els testimonis de la defensa Antoni Mir, president de l'OCB, i Climent Garau, president del Gup Blanquerna– pugui ser condemnat per les seves idees. Així ho manifesten les més de 10.000 signatures de suport que la PAM ha aconseguit recollir. O el manifest de dotze escriptors –encapçalats per Antoni Serra– que demanaven ser encausats perquè també comparteixen les idees antimilitaristes i pacifistes de Martí. Al cap i a la fi, l'únic que demana tothom és, i Tomeu ho va dir en el judici, “un món més just, sense guerres”, idea amb la qual es fermà el seu compromís de lluita.

Miquel Payeras